

отрицая появившиеся в нем нововведения. Среди них можно назвать общества Гарматидов, Азрегидов, Ибн Ханбеля, Ибн Темийя, «Братья мусульмане» и движение Хизбуллах.

Понятие фундаментализм стало применяться относительно ислама, начиная с 50-тих годов XX века и, особенно, в связи с иранской исламской революцией 1978 года и появлением радикального общества «Братья мусульмане». Применение радикальных методов ради восстановления законов шариата часто оценивается мировой общественностью как радикальный фундаментализм. Ярким примером этому служит деятельность таких исламских организаций как «Аль Каида».

Речь в этом случае идет о радикальном фундаментализме, на котором строится социальная практика обоих религий, как ислама, так и христианства. По мнению многих ученых, если на начальном этапе протестантский фундаментализм способствовал появлению исламского, то последний под видом борьбы за социальную справедливость, стал способствовать активизации протестантского. Подобный ход событий стал причиной христиано-мусульманского противоречия и далее борьбы за влияние на души людей. Эта точка зрения, хоть и

получила распространение на Западе, но все же требует своего детального рассмотрения. Думается, что сегодняшние противоречия больше связаны с очевидным контрастом в социально-экономическом развитии мусульманских и христианских государств, применением двойных стандартов при решении локальных конфликтов, что вызывает оправданное недовольство мусульманской части населения мира. Если обратиться к истории, можно убедиться, что фундаментализм не был характерен исламу и не занимал в исламской идеологии главенствующую роль.

Когда-то Адам Метс IX-X века назвал Мусульманским Ренессансом. Надеемся, что ислам который стал благоприятной почвой для развития и процветания культуры и сегодня творчески будет использовать достижения мировой культуры и цивилизации. Только в этом случае человечество избежит такой серьезной для него будущего угрозы, как религиозная война. ■

**Рафик АЛИЕВ,
доктор философских наук, профессор**

АЗӘРБАЙЧАН АДЫНА

Т алеинин вә тор-пагларынын парчаланмасы, бөлүнмәси, тарихинә тәчавүз фәчиәләри илә мүстәсна тале яшамыш Азәрбајҹан халгынын минләрлө өвлады гүрбәт гәрибилији яшамалы олуб. Мотивләри мұхтәлиф олса да (ингилаблар, репрессијалар, депортасијалар, мұнарибәләр, тәһисил, бизнес вә с.) азәрбајҹанлыларын мұһачирәт тарихи вә тәснифаты үмумиликдә Азәрбајҹан тарихинин һәлә ејрәнилмәмиш сәhiфәсисидир. Проблемин актуаллығы мұһачирәти бир јерә топламаг сә’jlәринин сәфәрбәр олунмасыны зәрури еиди.

Милли өзүнүдәркін әмәли фәалијәт мүстәвисинә доғру

истигамәтләндирilmәси 80-чи илләрин сону, 90-чы илләrin өvvәllәrinә хасдыр. Илк адым 1987-чи ил декабрын 27-дә Бакыда Харичдә Ѝашајан Һәмвәтәnlәrlә Азәрбајҹан Мәдәни Әлагәләр Чәмијәти - “Вәтән” Җәмијәtinin ярадылмасы олду. 1990-чы илдә дүнja азәрбајҹанлыларынын гурултајынын чағырылмасы тәшәббүсү Бакыда реаллаша билмәсә дә, Түркијәnin Истанбул шәhәrinde онларын I конфрансы кечирилди. Бир ил сонра 31 декабр - дүнja азәрбајҹанлыларынын һәмрә’јлиji күнү статусу алды.

Өтөн илләр әрзиндә Истанбул конфрансы мұхтәлиф үнванларда даһа 4 дәфә чағырылды.

Һәмвәтәnlәrimiz вә сојдашларымыз арасында мәдәни әлагәләр ярадылмасы сәвијjәsinдәn сабит, перспективли әлагәләrin иғтисади вә сијаси баҳымдан инкишафы даһа е’тибарлы тә’минатын олмасыны актуаллашдырырды.

Азәрбајҹан Республикасы дүнja азәрбајҹанлыларынын I гурултајыны кечирмәклә өслиндә бу тә’минаты реаллашдырырды...

2001-чи ил нојабрын 9-да Бакыда топлашан али мәчлисдә 36 өлкәдәn 1105 нұмајәндә иштирак еиди. 102 нәфәрдәn ибарәт дүнja азәрбајҹанлыларынын әлагәләndirmә шуrasы ярадылды.

Нәр ики тәrәf үчүн әhәmij-jәtli олан гурултајын кечирилмәси,

дүнјаја сәпеләнмиш азәрбајчанлылары бу вә ја дикәр сәвијјәдә бирләшdirән 200-дән чох чәмијјәт вә мұхтәлиф гурумларын фәалијетини мүәjjән мәчраја јөнәлтмәк баһымындан фајдалы оларды.

Лакин груп вә чәмијјәтләрин сај чохлуғу Азәрбајчан диаспорунун, лоббичилијин кејфијјәт көстәричиси дејилдир.

Азәрбајчан күлтүр дәрнәји (Түркијә), Азәрбајчан Милли Федерасијасы (Канада), “Гафгазын достлары” (Австралија), Азәрбајчан

мәдәнијјәт өнчүмәни (Исвеч), Азәрбајчаның дајаглары (Лондон), Азәрбајчан Мәдәнијјәт Мәркәзи (Алмания), Азәри (Латвија), Москва азәрбајчанлыларының чәмијјәти вә с. онларла белә гурумлар, нарада јашамасындан асылы олмајараг, hәр бир азәрбајчанлынын, Азәрбајчана өз еви, өз очафы кими баҳмасы учун чалышмалыдыр. Унутмаг лазым дејилдир ки, Азәрбајчан бүтүн дүнјада јашајан азәрбајчанлыларын өчдадларынын тарихи мәскәнидир.

Гурултај хәләфләрин вә сәләфләрин һәмрә'јлијинә доғру илк рәсми аддым олду. Азәрбајчана да, дүңjanын hәр hансы нәгтәсиндә јашајан һәмвәтәнимизә, сојдашымыза да сөз һәмрә'јлији дејил, әмәл бирлиji лазымдыр.

Азәрбајчан диаспорунун формалашмасы hәр бир азәрбајчанлынын үрәйндәки һәгиgi Вәтән севкисиндән башланыр. Җәнубу, шималлы бөлкүсүндән, мәнәмлик, лидерлик иддиасындан учада дурмагдан башланыр...

Дүнјада нә гәдәр азәрбајчанлы јашајыр? (сајы, нәфәрлә)

Азәрбајчан Республикасы	8 милјон	Италија	33 мин
Иран Ислам Республикасы	30 милјон	Чин	30 мин
Түркијә	2,5 милјон	Мексика	27 мин
Русија	2 милјон	Мачарыстан	27 мин
АБШ	1 милјон	Австрија	19 мин
Ираг	1 милјон	Оман	19 мин
Мисир	900 мин	Күвејт	19 мин
Пакистан	650 мин	Судан	17 мин
Құрғұстан	600 мин	Гырғызыстан	16 мин
Украјна	500 мин	Испанија	14 мин
Әфганыстан	450 мин	Тачикистан	14 мин
Иорданија	450 мин	Јунаныстан	13 мин
Алманија	300 мин	Белчика	13 мин
Һиндистан	300 мин	Албанија	12 мин
Әлчәзаир	260 мин	Финландија	12 мин
Бангладеш	175 мин	Аркентина	12 мин
Канада	170 мин	Полша	12 мин
Бөјүк Британија	170 мин	Јапонија	10 мин
Газахыстан	100 мин	Австралија	8 мин
Сурија	95 мин	Бирма	8 мин
Бразилија	75 мин	Португалија	7 мин
Франса	70 мин	Беларус	7 мин
Болгарыстан	65 мин	Југославија	6 мин
Өзбәкистан	60 мин	Монголустан	5 мин
Данимарка	60 мин	Молдова	5 мин
Јәмән	60 мин	Латвија	4 мин
Бирләшмиш Әрәб Әмирикләри	55 мин	Ирландија	4 мин
Норвеч	50 мин	Естонија	3 мин
Румынија	45 мин	Малта	2500
Түркмәнистан	45 мин	Чехија	2 мин
Индонезија	44 мин	Словакија	2 мин
Сәудијјә Әрәбистаны	40 мин	Литва	2 мин
Исвеч	42 мин	Бутан	1500

Во время своего визита в Азербайджан президент России заявил, что Россия готова участвовать в модернизации и реконструкции промышленных объектов – металлургического, энергетического и агропромышленного комплексов Азербайджана и созданию совместных финансовых и банковских структур по инвестиционным проектам: реконструкции бакинского метрополитена, реализации программ сотрудничества в области судостроения, восстановлении в Азербайджане предприятий птицеводства, развитию фармацевтической и легкой промышленности, организации совместных предприятий по переработке сельскохозяйственной продукции и производству электротехнических приборов. Россия является традиционным рынком сбыта сельскохозяйственной продукции и производству электротехнических приборов.

Вопрос о статусе Габалинской РЛС и по сей день является предметом обсуждений между Азербайджаном и Россией. Для России этот объект представляет ценность, так как обеспечивает контроль за ситуацией на Ближнем Востоке, в Персидском заливе и является незаменимым на случай ракетной угрозы. Принято решение о создании двусторонней российско-

азербайджанской комиссии по изучению отрицательного влияния этой станции на окружающую среду.

Для решения региональных проблем большое значение имеет документ о создании «кавказской четверки», подписанный закавказскими республиками и Россией. Азербайджан и Россия рассматривают данный документ как гарант стабильности в регионе.

Институт общественно-политических исследований и информации Национальной академии наук Азербайджанской Республики

От редакции:

Когда наш номер готовился к выпуску, состоялся официальный визит президента Азербайджана Гейдара Алиева в Российскую Федерацию, который стал началом новой эры в азербайджано-российских отношениях.

Подведя итог вышесказанному, можно с уверенностью сказать, что в дальнейшем отношения между Азербайджаном и Россией будут укрепляться. А мы на страницах своего журнала будем широко освещать их развитие и укрепление.

Не близко ли повторение разочарований?!

"В мире существуют две силы: шпага и ум. Но, в конце концов ум всегда побеждает шпагу".

Наполеон Бонапарт

Анализируя борьбу за влияние в кавказском регионе, приходишь к выводу о том, что методы и средства мировых держав игнорируют все общечеловеческие, гуманистические ценности, сгравливание народов-соседей, попирание международных юридических норм, провоцирование этнических чисток и т.д. Борьба за "армяно-азербайджанский" кавказский пирог оплачена жертвами и страданиями народов региона.

Геополитические и экономические интересы различных стран пересекались на Кавказе на протяжении всей истории. С течением веков войны за регион протекали все с большей жестокостью. XX век стал самым кровопролитным в истории Кавказа. А армяно-азербайджанский конфликт - самым продолжительным конфликтом прошлого столетия: с ним век начался, с ним и закончился.

Не стоит говорить о geopolитической важности кавказского региона. Этим можно оправдать грязные методы мировых держав и местных политиков,

защищающих их интересы. Их достаточно и среди азербайджанского, и среди армянского народов. Но самое ужасное то, что абсурдные речи этих психически нездоровых (как врачи могут смело это утверждать) демагогов, вроде Зория Балаяна, Сильвы Капутикан и других потенциальных клиентов моих коллег, увлекли армянский народ в пропасть. И слышны были лишь слабые голоса о том, что народ, которого хотят представить армянскому народу как врага, когда-то протянул руку помочь ему, предоставив для поселения свои земли. Конечно, нет ничего проще, чем молчание, особенно, когда говорить приходится против толпы. Но неизвестно, как дорого обойдется народу это безмолвствие в будущем. Наверняка история двух народов сложилась бы иначе, если бы в Армении в свое время прислушались к голосу трезвомыслящих людей. Но история, как известно, не приемлет сослагательного наклонения.

К чему же привел армяно-азербайджанский конфликт обе стороны?